

Ebenin Roller, Görev, Yetki ve Sorumlulukları

Prof. Dr. Sibel ERKAL İLHAN

ROL

- **Rol:** toplumda belirli özelliklere sahip bir grubun bireylerini etiketleme/etiketlendirme yollarından biri olarak açıklanabilir. Rolün drama anlamı ise belirli bir izleyici/dinleyicisi olan, rolü üstlenenden belirli davranış dizileri beklenen bir oyunun bölümleridir.

- **Ebelikte rol:** meslek / disiplin üyesinden pozisyonuna uygun tür ya da modelde beklenen davranışların tümü şeklinde tanımlanabilir. Bir sağlık disiplini olan hemşireliğin rollerine tarihi bir perspektifle bakıldığında, geçmişten günümüze bireye **yardım etme** amacının ve görevinin süregeldiği görülmektedir.

Ebenin Geleneksel Rolü

- Geçmişte ebe geleneksel rolü çerçevesinde, sadece normal doğumlara katılmış, bilgi ve davranışları için hekimin yardım ve rehberliğine gereksinim duyarak kendi kararlarını uygulayamayan sosyal gruba dönüşmüştür.

Ebenin Çağdaş Rollerini

- Uygulayıcı rol
- Yönetici rol
- Eğitici rol
- Araştırmacı rol
- Profesyonel rol

UYGULAYICI ROL

- Ebelik bakımını uygulama
- Değişim ajanı olma
- Bir alanda uzman olma
- Koordinatör olma
- Ekononist olma
- Sağlık bakımını alan bireyin haklarının savunucusu olma

EĞİTİCİ ROL

- Meslek adayları ve mensuplarını eğitim
- Toplum, aile ve bireye verilen eğitim
- Danışmanlık

ARAŐTIRICI ROL

- Kanıta dayalı ebelik
- Mesleki bilimsel gelişmeye katkı sağlayan araŐtırmalar yapma

YÖNETİCİ ROL

- Bakım yönetimi
- Klinik yönetimi
- Hastane yönetimi
- Ülke düzeyinde bakım hizmetlerinin yönetimi

Çağdaş ve Yeni Rollerini

- Bakım odağının genişlemesi ile ebeğin hizmet hedefi geniş bir tabana yayılmış, bakım işlevi gebelik ve doğumdan, aile üreme sağlığına doğru kapsamını genişletmiştir.

AVRUPA BİRLİĞİ SÜRECİNDE EBELİK

WHO' ne göre EBE;

Kendi ülkesinde ebelik için uygun görülen eğitimi başarıyla tamamladıktan sonra kendine yasal olarak çalışma onayı verilen,doğum öncesi,doğum ve doğum sonrası dönemlerinde annelere gerekli izlemi yapma,bakım verme ve önerilerde bulunma,kendi sorumluluğundaki doğumları yaptırma,yeni doğana ve bebeğe bakım verebilme yeteneğine sahip olan kimsedir.

ICM' göre ise EBE,

Ülkesinde yer alan ebelik eğitim programına düzenli olarak devam eden, ebelik için zorunlu olan teorik ve uygulamaları başarılı şekilde tamamlayan, yasal olarak gerekli olan yeterlilikleri için resmi olarak diploma ile onay alan kişidir.

T.C.Sağlık Bakanlığına göre;EBE

Sağlık Bakanlığınca tescil edilmiş bir okuldan mezun olan, Ana-çocuk sağlığı hizmetlerini yürüten, doğum yaptıran, doğum sırasında ve doğum sonrasında hizmet veren kişidir.

(Kaynak: Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği –Madde -133-Resmi Gazete – 13-01-1983 R.G. Sayısı:17927)

Ebenin verdiği bakım;

- Koruyucu önlemleri,
- Anne ve bebekte anormal durumları saptamayı,
- Tıbbi bakımda yardımda bulunmayı ve
- Gerektiğinde acil yardım önlemlerinin alınmasını kapsamaktadır.

- Ebenin,sadece kadınlara değil aileye ve topluma da sağlık eğitimi verme ve
- Danışmanlık yapma gibi önemli bir sorumluluğu vardır.
- Anne – babalığa hazırlık amacıyla verilen doğum öncesi eğitimden,
- Jinekoloji
- Aile planlaması
- Çocuk bakımına kadar uzanan sorumluluklar da ebenin görevleri içinde yer alır.

EBELİK MESLEĞİNİN ORGANİZASYONU

- ❖ Ebelik mesleğinin organizasyonu ile ilgili olarak büyük önem taşıyan Uluslar arası Ebeler Birliği (ICM) 1919 yılında kurulmuş, birliğin adı 1954 yılında Uluslar arası Ebeler Konfederasyonu olarak değiştirilmiştir. Birlik resmi olarak 1992 yılından itibaren her yıl ebeler gününü 5 mayısta kutlamaktadır.
- ❖ Günün amacı;ebelik hizmetlerinin tanıtımını yapmak, gelişmeleri paylaşmak, özel çalışmalarını olan ebelere ödülleri vermek , mesleğe destek sağlamaktır.

- Günümüzde ICM'in 75 ülkeden toplam 85 yesi bulunmaktadır.
- Misyonu ise; Ebelerin bakım modelleri ve ebelik felsefesi doğrultusunda bakımları altında olan kadınlar, yenidoğanlar ve emzirme dönemindeki çocuklar için geliştirdikleri hedef ve çabaların dünya çapında yaygınlaştırılmasıdır.

www.international.midwives.org

ICM'in hedefleri

- ❖ Kadınların genel sağlığını iyileştirmek
- ❖ Profesyonel ebeliği geliştirmek
- ❖ Uluslar arası alanda organizasyonun hedeflerini yaygınlaştırmaktır.
- ❖ Tüm bunların sonucunda da maternal ve neonatal hastalık ve ölüm hızını azaltmaktır.

www.international.midwives.org

ICM'in (Uluslar arası Ebeler Birliği) önerisi ile DSÖ 1991'de ebelerin sahip olmaları gereken beceri ve işlevlerini oldukça genişletmiştir.

Bunlar;

- *Cerrahi doğumda yardım etme
- *Suction yapma
- *Anemi,sepsis,şok,eklemsi gibi durumlarda tedavi başlatma(anemiyi tedavi etme,sepsiste antibiyotik başlama,eklemside sedasyon uygulama)
- *Plasantanın elle çıkarılması gibi manuel işlevler yapma
- *Partograf(NST)kullanma
- *Vakum ,forceps kullanma

- ICM, ULUSLAR ARASI EBELER GÜNÜ İÇİN HER YIL BİR TEMA BELİRLER.....
- BU TEMANIN AMACI; ebelik ile ilgili yıl içinde gerçekleştirilecek olan tüm bilimsel etkinliklerde bu başlığı her yönü ile irdelemektir.

*The International Day of the Midwife –
5 May 2007*

***"Midwives reach out to women -
wherever they live"***

***• "EBELER KADINLARA İHTİYACI OLAN HER
YERDE (Evde –Alanda Hastanede) ULAŞIR"***

Ülkemizde İSE;

<http://www.ebelerdernegi.com/TR>

- ❖ Merkezi İstanbul'da olan ve 1954 yılında kurulan bir Türk Ebeler Derneği bulunmaktadır.

EBELİK MESLEĞİ İLE İLGİLİ YASALAR-I

- ❖ Ebelik mesleğine yönelik ilk yasal Dzenleme, Tababet ve Őuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun **1928**
- ❖ Ebelerin birinci basamak sağlık hizmetleri içerisinde görev almaları ile ilgili "224 sayılı Sağlık Hizmetlerinin SosyalleŐtirilmesi Hakkında Kanun, **1961**
- ❖ Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirildiği Bölgelerde Hizmetin Yürütülmesi Hakkında Yönerge, **1964**
- ❖ Yataklı Tedavi Kurumları İŞletme Yönetmeliği (ebelerin yataklı tedavi kurumlarındaki görev ve yetkileri),**1983**

EBELİK MESLEĞİ İLE İLGİLİ YASALAR-II

- ❖ Nüfus Planlaması Hizmetlerini Yürütme Yönetmeliği, **1983**.
- ❖ Ana-Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Merkezleri (AÇS/AP) yönetmeliği, **1997**
- ❖ Sağlık Hizmetlerinin Sosyalleştirildiği Bölgelerde Hizmetin Yürütülmesi Hakkında Yönergesi (04.04.**2001** -1505 sayılı yönergesi madde 130)...
- ❖ Yataklı Tedavi Kurumları İşletme Yönetmeliği 5 Mayıs **2005** (Sayı:25806) İle Ebelerin Görev Ve Yetkileri

Beni dinlediğiniz için teşekkürler

